

I. ASPECTES BÀSICS I MICROECONOMIA

Primera part: conceptes bàsics

Lliçó 1. Les societats i l'elecció

Les societats i l'elecció.- Economia positiva i economia normativa: els judicis de valor i la economia.- La frontera de possibilitats de producció de la economia.-

Lliçó 2: Conceptes bàsics

Béns econòmics i riquesa.- El flux circular de la renda.- El quadre macroeconòmic del país.- La mesura i la comparació de les variables econòmiques.-

Lliçó 3. El paper de l'estat en les economies mixtes

El mercat i les funcions econòmiques de l'Estat.- Ha d'intervenir l'estat en les economies occidentals?- El paper de l'estat en les economies en vies de creixement.-

Segona part: teoria elemental de la demanda

Lliçó 4. L'oferta, la demanda i el mercat

La corba de demanda.- La corba d'oferta.- Les corbes de demanda i d'oferta.- Els factors subjacents a la corba de demanda i els desplaçaments de la corba de demanda.- Factors subjacents a les corbes d'oferta.- L'equilibri del mercat.-

Lliçó 5. Elasticitats i ajust del mercat

Concepte d'elasticitat.- L'elasticitat-preu de la demanda.- L'elasticitat de la demanda i els ingressos dels venedors.- Altres elasticitats de la demanda.- L'elasticitat-preu de l'oferta.- La demanda i l'oferta a curt i llarg termini.-

Lliçó 6. La conducta dels consumidors i la demanda del mercat

Les corbes de demanda dels individus i del mercat.- La utilitat marginal decreixent i la corba de demanda.- La utilitat i la conducta.- El pendent negatiu de les corbes de demanda.- Aplicacions de la teoria de la utilitat: l'excedent del consumidor.- Les corbes d'indiferència.- Desplaçaments de la demanda.-

Tercera part: teoria elemental de l'oferta

Lliçó 7. Organització i conducta de les empreses

L'oferta en la economia espanyola.- Tipus d'organització d'empreses.- La maximització de beneficis.- Comptabilitat econòmica: el compte de resultats d'una empresa i el balanç de l'empresa.-

Lliçó 8. La teoria de la producció i dels costos

La producció i l'horitzó temporal de l'empresa.- La producció a curt termini: els rendiments decreixents.- Condicions per la minimització dels costos: el principi de substitució.- Les corbes de costos a curt termini.- Producció i costos a llarg termini.- Isocuantas.- Economies i deseconomies d'escala.

Lliçó 9. L'oferta en una indústria competitiva

Les empreses i els mercats perfectament competitius.- La decisió d'oferta a curt termini de l'empresa.- Les corbes d'oferta a curt termini de l'empresa i del mercat.- Les corbes d'oferta a llarg termini.-

Lliçó 10. La mà invisible: competència i eficiència econòmica

L'assignació eficient de recursos.- El sistema de preus i l'eficiència.- L'excedent dels consumidors i dels productors.- La competència de la economia i l'eficiència en el sentit de Pareto.-

Quarta part: imperfeccions del mercat

Lliçó 11. La competència imperfecta : el monopoli

Mercats imperfectament competitius.- L'ingrés marginal i la producció del monopoli.- El monopoli front a la competència.- Per què existeixen els monopolis?.- El monopoli natural.- Extensions del model bàsic del monopoli.- Monopoli i progrés tècnic.

Lliçó 12. L'oligopoli i la competència monopolística

Colusió i rivalitat en l'oligopoli.- Varietats de la conducta oligopolística.- La competència monopolística.- La competència no basada en els preus: varietat i publicitat.-

Lliçó 13. La incertesa en la vida econòmica

Actituds individuals davant el risc.- Els mercats d'assegurances.- Risc i capital.- Cobertura i mercats de futurs.-

Cinquena part: la distribució de la renda. Salaris, lloguers i beneficis

Lliçó 14. La producció i la demanda derivada

La demanda d'un únic factor variable per part de l'empresa: l'ingrés del producte marginal.- La demanda de factors múltiples per part de l'empresa.- Variació de la demanda de factors per part de les empreses.- La demanda de factors de la indústria.-

Lliçó 15. L'oferta de treball i la determinació dels salaris

Diferències salarials.- L'oferta de treball.- La decisió de oferta de treball del individu.- Equilibri del mercat de treball a la indústria.- La determinació del salari real mig.- El salari mínim.- Limitacions de l'oferta i renda econòmica.

Lliçó 16. El capital humà i els sindicats

El capital humà.- La educació i la formació.- Els sindicats en la economia espanyola.- El paper dels sindicats.-

Lliçó 17. La riquesa tangible: el capital i la terra

La riquesa tangible: les dades.- Els lloguers i els tipus d'interès.- Les rendes i els preus de la terra.- L'oferta de serveis de capital.- L'equilibri en els mercats de serveis de capital.- Els preus dels actius de capital.-

Sisena part : eficiència, equitat i sector publico

Lliçó 18ª: Els ingressos i les despeses públiques

El sector públic a Espanya: els agents integrants.- Principis de tributació.- Els impostos i la seva incidència.- Estructura del sistema fiscal espanyol.- La despesa pública.

Lliçó 19ª. La regulació de l'activitat econòmica i el problema del monopoli

Les falles del mercat, la política i la regulació.- La regulació en la practica espanyola i de la UEM.- Les externalitats.- Informació i protecció.- El problema del monopoli.- Les lleis antimonopoli i el monopoli no natural.- Béns públics.-

Lliçó 20ª. La desigualtat, la pobresa i la discriminació a Espanya i a la UEM

La distribució funcional de la renda.- La distribució personal de la renda.- La mobilitat econòmica.- La discriminació.- La pobresa.-

II: MACROECONOMIA

Part primera: teoria elemental de la renda nacional: tipus d'interès i nivell de preus

Lliçó 21ª. El flux circular de la renda

La macroeconomia i els problemes de nostre temps.- Renda, Producte i Despesa Nacional.- Components de la demanda agregada.- Les identitats bàsiques amb sector públic i sector exterior.- Renda Nacional i Renda Disponible.- Les Comptes Nacionals i els quadres macroeconòmics.- Macromagnituds nominals i reals.- Aplicació: el quadre macroeconòmic de l'economia espanyola 1980-90

Lliçó 22ª. La determinació de la renda nacional: la renda nacional en un model de dos sectors

L'anell renda-consum: els efectes de les filtracions i de les injeccions.- La producció d'equilibri.- El model keynesià bàsic: el multiplicador.- La funció de consum.- Aplicació: una comparació internacional de taxes d'estalvi i inversió.

Lliçó 23ª: El pressupost, la política fiscal i la demanda agregada

L'Estat en el flux circular de la renda.- L'Estat i la demanda agregada.- El pressupost de l'Estat i el nivell de renda.- Aplicació: El debat sobre els límits de l'Estat del Benestar.

Lliçó 24ª. La renda nacional en models més complexes

La renda nacional en un model de tres sectors.- Canvis en la renda d'equilibri: els distints multiplicadors de la despesa.- Comerç exterior en una economia oberta: un model de quatre sectors.- Aplicació: shocs energètics i modificacions en la renda.

Part segona: teoria intermèdia de la renda nacional: tipus d'interès i nivell de preus variables

Lliçó 25ª. Diner, banca i sistema monetari

El diner i les seves funcions.- Temps, incertesa i diner.- La demanda de diner.- La banca comercial i el diner.- Els bancs centrals i l'oferta monetària.- Aplicació: les funcions del Banco de España.-

Lliçó 26ª L'equilibri monetari

Tipus d'actius.- Tipus d'interès i preus dels bons.- L'oferta i la demanda de diner.- La corba L-M.- Aplicació: l'evolució dels tipus d'interès a Espanya.-

Lliçó 27ª: L'equilibri en els mercats de bens i d'actius

La inversió en la teoria de la renda nacional.- La corba IS i desplaçaments.- El model IS-LM.- El mecanisme de transmissió monetària.- El 'crowding-out' de la despesa del sector privat.- Aplicació: Preus del petroli i inversió.

Lliçó 28ª El model d'oferta i demanda agregades

La corba de demanda agregada.- Desplaçaments de la corba de DA.- La corba d'oferta agregada a curt termini i els seus desplaçaments.- L'equilibri de l'oferta agregada i la demanda agregada.- La corba d'oferta agregada a llarg termini

Part tercera : problemes actuals de l'economia i política econòmica

Lliçó 29ª La inflació

Shocs d'oferta amb i sense acompanyament monetari.- Shocs de demanda.- La corba de Philips.- El paper de les expectatives.- La política antiinflacionista. Aplicació: l'evolució dels preus a Espanya 1970-1990.

Lliçó 30ª. Ocupació i atur

Tipus d'atur.- La mesura de l'atur.- Persistència de l'atur per insuficiència de demanda i de salari real: una aproximació a les teories sobre l'atur.- Solucions a l'atur.- Aplicació: l'atur a l'economia espanyola.

Lliçó 31ª. Fluctuacions i creixement

Fluctuacions de la renda nacional.- Causes de les fluctuacions.- Fonts dels shocs de demanda agregada.- Teories del cicle.- Cicles induïts per la política econòmica.- Polítiques estabilitzadores.- Creixement econòmic.- Els límits al creixement. Aplicació: els límits al creixement.

Lliçó 32ª. Les crisis econòmiques

Les crisis dels setantes: l'energia i el sistema monetari.- El desenvolupament de l'economia en els anys vuitanta: crisis i expansió.- El final de l'etapa expansiva i els primers 90.- L'inici de la recuperació (1994). Aplicació: les crisis energètiques a l'economia espanyola 1973-1981.

Lliçó 33ª. El dèficit públic i el deute públic

La política fiscal i la seva relació amb el cicle econòmic.- La generació dels dèficits.- La acumulació dels dèficits: el deute.- Aplicació: el dèficit i el deute en l'economia espanyola.-

Part quarta: economia internacional: comerç, desenvolupament i integració

Lliçó 34ª. El comerç internacional i la Balança de Pagaments

Comerç internacional: factors explicatius.- Lliure canvi i proteccionisme.- Aranzel i els seus efectes.- Altres barreres no aranzelàries.- Les institucions del comerç internacional: el GATT.- Balança de Pagaments: significat i construcció dels diferents saldos.- Aplicació: la balança de pagaments a Espanya.

Lliçó 25ª: Tipus de canvi i finances internacionals

Formació dels mercats de divises.- El tipus de canvi i la seva determinació.- Tipus de canvi fixes.- Tipus de canvi flexibles.- Aplicació: l'evolució del tipus de canvi de la pesseta davant el dòlar 1970-1992.

Lliçó 26ª. Els països en vies de desenvolupament en l'economia mundial

El GATT i els països en desenvolupament: la Conferència de les Nacions Unides sobre Comerç i Desenvolupament (UNCTAD).- El Sistema Generalitzat de Preferències i el Programa Integrat de productes bàsics.- El finançament internacional del desenvolupament i les seves conseqüències.- El finançament internacional després la crisi del deute. Aplicació: L'evolució del deute en els anys vuitanta.

Lliçó 27ª. Integració Econòmica

La integració econòmica i els seus nivells.- De la Unió duanera a la Unió Econòmica.- La integració europea: CEE, EFTA i la Unió Europea.- Els intents d'integració llatinoamericans.- La integració econòmica en l'actualitat. Aplicació: el SME.

Lliçó 28ª. La interdependència econòmica i els diferents sistemes econòmics

Els països de l'Est d'Europa i la seva evolució.- La situació actual de les economies de socialisme real: el creixement del sud-est asiàtic.- L'experiència asiàtica.- Les economies mixtes.- Aplicació: el pes dels diferents blocs econòmics en l'economia mundial.

Bibliografia bàsica per lliçons

I. ASPECTES BÀSICS I MICROECONOMIA

Primera part: conceptes bàsics

Lliçó 1. Les societats i l'elecció

Fisher, S., Dornbusch, R. y Schmalensee, R. (1992): *Economía*, segunda edición, McGraw-Hill, Madrid, Cap.1, pp. 3-20

Lipsey, R.G. (1992): *Introducción a la Economía Positiva*, Editorial Vicens Vives, decimosegunda edición, Barcelona, Cap 2., pp. 17-24.

Robbins, L. (1951): *Ensayo sobre la naturaleza y significado de la ciencia económica*, Fondo de Cultura Económica, México, Cap. pp.

Lliçó 2: Conceptes bàsics

Cortés, Gabriel (1988): *Principios de Economía Política*, Ed. Ariel, Cap IV 'Producción y renta', pp. 63-80, para una visión de las macromagnitudes a través del esquema input-output

Fisher, S., Dornbusch, R. y Schmalensee, R. (1992): *Economía*, segunda edición, Madrid, Cap.2, pp. 27-48

Lipsey, R.G. y Colín Harbury (1992): *First Principles of Economics*, traducción catalana como *Principios d'economía*, Barcelona, Cap 2. 'Preguntas i respostes bàsiques', pp. 16-35

Mochón, F. (1990): *Economía. Teoría y política*, McGraw-Hill, Madrid, *Economía. Teoría y política*, McGraw-Hill, Madrid, Cap 1, Apendice: 'Medición y comparación de magnitudes económicas', pp. 23-40

Napoleoni, C. (1973): *Curso de economía Política*, Oikos-Tau, Vilassar de Mar, : *Curso de economía Política*, Oikos-Tau, Vilassar de Mar, Parte Primera, pp. 17-37.

Rojo, L.A: (1979): *Renta, precios y balanza de pagos*, Cap. 1 pp. 11-40

Lliçó 3. El paper de l'estat en les economies mixtes

Fuentes Quintana, E. (1991): "La hacienda pública de la democracia española frente al proceso de integración europea", en *Papeles de economía Española*, nº 48, pp. 2-34.

Samuelson, P.A. y Nordhaus, W. (1993): *Economía*, MacGraw-Hill, Madrid, 1993, cap 3., pp. 49-55

Segona part: teoria elemental de la demanda

Lliçó 4. L'oferta, la demanda i el mercat

Duarte, A.; Fuentes, M. y José A. Martínez (1993): **Curso elemental de micro y macroeconomía**, Editorial Civitas, Madrid, 1993, II El Mercado. Conceptos básicos, pp. 32-55

Lipsey, R. G. (1992): **Introducción a la economía positiva**, Editorial Vicens Vives, Barcelona, quinta reimpresión, Madrid, Cap. 5 'Demanda, oferta y precio' pp. 68-86

Lipsey, R.G. y Colin Harbury (1992): **First Principles of Economics**, traducción catalana como Principis d'economia, Barcelona, Cap 4. 'Demanda i preu', pp. 53-64 y Cap. 5 'Demanda, renda i altres determinants', pp. 65-73.

Samuelson, P.A. y Nordhaus, W.D: (1993): **Economía**, decimocuarta edición, McGraw-Hill, Madrid, cap. 5 'Elasticidades y ajuste del mercado', pp.58-74.

Lliçó 5. Elasticitats i ajust del mercat

Duarte, A.; Fuentes, M. y José A. Martínez (1993): **Curso elemental de micro y macroeconomía**, Editorial Civitas, Madrid, 1993, II El Mercado. Conceptos básicos, pp. 56-63.

Fisher, S., Dornbusch, R. y Schmalensee, R. (1992): **Economía**, segunda edición, Madrid, Cap.5 'Elasticidades y ajuste del mercado', pp. 97-117

Lipsey, R.G. (1992): **Introducción a la Economía Positiva**, Editorial Vicens Vives, decimosegunda edición, Barcelona, Cap. 6, pp. 87-100

Lipsey, R.G. y Harbury, C. (1992): Cap. 7 'Elasticitat de la dmanda i de l'oferta', pp. 86-98.

Mochón, F. (1990): **Economía. Teoría y política**, McGraw-Hill, Madrid, Cap. 5, pp. 108-120.

Wonnacott, Paul y Wonnacott, Ronald (1988): **Economics**, thrid edition, traducción castellana de McGraw-Hill, Economía, Madrid, Cap. 20 'Oferta y demanda: el concepto de elasticidad', pp. 427-442

Lliçó 6. La conducta dels consumidors i la demanda del mercat

Lipsey, R.G. (1992): **Introducción a la Economía Positiva**, Editorial Vicens Vives, decimosegunda edición, Barcelona, Cap. 6, pp. 101-103

Mochón, F. (1990): **Economía. Teoría y política**, McGraw-Hill, Madrid, Cap. 6, pp. 131-146

Samuelson, P.A. y Norhaus, W. D. (1993): **Economía**, decimocuarta edición, McGraw-Hill, Madrid, Cap. 6, pp. 102-115

Tercera part: teoria elemental de l'oferta

Lliçó 7. Organització i conducta de les empreses

Casas Pardo, José (1982): *Curso de Economía*, Apéndice al Cap. 18 'Nociones de contabilidad', pp. 403-411. Muy adecuado para la comprensión del balance de la empresa.

Lipsey, R.G. (1992): *Introducción a la Economía Positiva*, Editorial Vicens Vives, decimosegunda edición, Barcelona, Cap. 10 'La empresa, producción y costes', pp. 190-199.

Samuelson, P.A. y Nordhaus, W.D. (1993): *Economía*, decimocuarta edición, McGraw-Hill, Madrid, Cap. 7 'Organización y conducta de las empresas', pp. 127-130.

Lliçó 8. La teoria de la producció i dels costos

Duarte, A.; Fuentes, M. y Martínez, J.A. (1993): *Curso elemental de micro y macroeconomía*, Editorial Civitas, Madrid, 1993, Cap. IV 'La oferta y los mercados en competencia perfecta' (parcial), pp. 93-108

Lipsey, R.G. (1992): *Introducción a la Economía Positiva*, Editorial Vicens Vives, decimosegunda edición, Barcelona, Cap. 11, 'Los costes y la producción'

Mochón, F. (1990): *Economía. Teoría y política*, McGraw-Hill, Madrid, Cap. 7 'La teoría de la producción y de los costes', pp. 163-185.

Samuelson, P.A. y Nordhaus, W.A. (1993): Cap. 8 'Análisis de los costos', pp. 144-167

Wonnacott, Paul y Wonnacott, Ronald (1988): Cap. 22 'Costos y oferta en competencia perfecta: el corto plazo', pp. 467-480

Lliçó 9. L'oferta en una indústria competitiva

Lancaster, K. (1977): Cap. 8 'La economía en regimen de competencia perfecta', pp. 214-241.

Lipsey, R.G. (1992): *Introducción a la Economía Positiva*, Editorial Vicens Vives, decimosegunda edición, Barcelona, Cap. 12, 'Competencia perfecta', pp. 226-248.

Mochón, F. (1990): *Economía. Teoría y política*, McGraw-Hill, Madrid, Cap. 8 'El mercado de competencia perfecta', pp. 199-220.

Napoleoni, C. (1977): *Curso de economía Política*, Oikos-Tau, Vilassar de Mar, : Cap. III 'La competencia y el equilibrio', pp. 63-81.

Samuelson, P.A. y Nordhaus, W.A. (1993): *Economía*, decimocuarta edición, McGraw-Hill, Madrid, Cap. 9 'La oferta y la fijación de los precios en los mercados competitivos', pp. 169-186

Lliçó 10. La mà invisible: competència i eficiència econòmica

Fisher, S., Dornbusch, R. y Schmalensee, R. (1992): *Economía*, segunda edición, Madrid, Cap.10, 'La mano invisible: competencia y eficiencia económica', pp. 221-239

Lipsey, R.G. (1992): *Introducción a la Economía Positiva*, Editorial Vicens Vives, decimosegunda edición, Barcelona, Cap 23 'Argumentos en favor del libre mercado', pp. 430-453 y cap. 24 'Argumentos a favor del intervencionismo' pp. 455-480

Mochón, F. (1990): *Economía. Teoría y política*, McGraw-Hill, Madrid, Cap. 12 'El equilibrio competitivo y los fallos del mercado'(parcial.), apt. 1 'Equilibrio competitivo y eficiencia económica', pp. 285-289

Samuelson, P.A. y Nordhaus, W.A. (1993): *Economía*, decimocuarta edición, McGraw-Hill, Madrid, Cap.17 'Los mercados y la eficiencia económica', pp. 347-359.

Wonnacott, Paul y Wonnacot, Ronald (1988): Cap. 24 'La competencia perfecta y la eficiencia económica', pp. 501-514.

Quarta part: imperfeccions del mercat

Lliçó 11. La competència imperfecta : el monopoli

Fisher, S., Dornbusch, R. y Schmalensee, R. (1992): *Economía*, segunda edición, Madrid, Cap.11 'La competencia imperfecta: el monopolio', pp. 97-117

Lipsey, R.G. (1992): *Introducción a la Economía Positiva*, Editorial Vicens Vives, decimosegunda edición, Barcelona, Cap. 13 (parc.), 'La teoría del monopolio', parte 'Un monopolio que discrimina precios', pp. 254-260.

Napoleoni, C. (1977): *Curso de economía Política*, Oikos-Tau, Vilassar de Mar, Quinta Parte. 'Las economías de mercado', II. 'Las formas de mercado', pp. 187-206.

Samuelson, P.A. y Nordhaus, W.A. (1993): *Economía*, decimocuarta edición, McGraw-Hill, Madrid, Cap 10 (parcial) 'El ingreso marginal y el monopolio', parte B. 'El ingreso marginal y el monopolio', pp. 205-213

Lliçó 12. L'oligopoli i la competència monopolística

Lipsey, R.G. (1992): *Introducción a la Economía Positiva*, Editorial Vicens Vives, decimosegunda edición, Barcelona, Cap. 15 (parc.) 'Aplicaciones', 'La OPEP como una ilustración del oligopolio', pp. 294-299.

Fisher, S., Dornbusch, R. y Schmalensee, R. (1992): *Economía*, segunda edición, Madrid, Cap.12 (parc.) 'El oligopolio y la competencia monopolística', pp. 275-290

Samuelson, P.A. y Nordhaus, W.A. (1993): *Economía*, decimocuarta edición, McGraw-Hill, Madrid, cap 11 (parcial) 'El oligopolio y la competencia monopolística', parte B. 'El comportamiento de las grandes empresas', pp. 224-229

Lliçó 13. La incertesa en la vida econòmica

Fisher, S., Dornbusch, R. y Schmalensee, R. (1992): *Economía*, segunda edición, Madrid, Cap.19 'La incertidumbre en la vida económica', pp. 430-448

Samuelson, P.A. y Nordhaus, W.A. (1993): *Economía*, decimocuarta edición, McGraw-Hill, Madrid, cap 12 (parcial) 'La incertidumbre y los juegos en la conducta económica', parte A: 'Análisis económico del riesgo y la incertidumbre', pp. 239-247.

Cinquena part: la distribució de la renda. Salaris, lloguers i beneficis

Lliçó 14. La producció i la demanda derivada

Fisher, S., Dornbusch, R. y Schmalensee, R. (1992): *Economía*, segunda edición, Madrid, Cap.15 (parc.) 'La producción y la demanda derivada', pp. 343-356

Lancaster, K.(1977): Cap. 15 (parc.) 'Distribución y sistema de precios', Vol. 1, pp. 408-427.

Mochón, F. (1990): *Economía. Teoría y política*, McGraw-Hill, Madrid, Cap. 13 'Distribución y sistema de precios', pp. 311-330

Samuelson, P.A. y Nordhaus, W.A. (1993): *Economía*, decimocuarta edición, McGraw-Hill, Madrid, cap. 13 (parcial) 'Rentas y fijación de precios de los factores de producción', apar. B 'La distribución de la renta y la teoría de la productividad marginal', pp.267-278.

Lliçó 15. L'oferta de treball i la determinació dels salaris

Fisher, S., Dornbusch, R. y Schmalensee, R. (1992): *Economía*, segunda edición, Madrid, Cap.16 'La oferta de trabajo y la determinación de los salarios', pp. 362-380

Lancaster, K.(1977): Cap. 16 'Renta del trabajo', Vol. 1, pp. 436-462.

Lipsey, R.G. (1992): *Introducción a la Economía Positiva*, Editorial Vicens Vives, decimosegunda edición, Barcelona, Cap. 18 (parc.) 'La renta del trabajo', pp. 350-359

Mochón, F. (1990): *Economía. Teoría y política*, McGraw-Hill, Madrid, Cap. 14 (parc.) 'Los mercados de trabajo, de la tierra y del capital', pp. 333-345

Lliçó 16. El capital humà i els sindicats

Fisher, S., Dornbusch, R. y Schmalensee, R. (1992): *Economía*, segunda edición, Madrid, Cap.17 (parc.) 'El capital humano y los sindicatos', pp. 381-390

Lipsey, R.G. (1992): *Introducción a la Economía Positiva*, Editorial Vicens Vives, decimosegunda edición, Barcelona, Cap. 18 (parc.) 'La renta del trabajo', pp. 360-365

Samuelson, P.A. y Nordhaus, W.A. (1993): *Economía*, decimocuarta edición, McGraw-Hill, Madrid, cap. 15 (parcial) 'Los sindicatos y la negociación colectiva', apart. B 'Influencia de la competencia imperfecta en los salarios', pp.311-317.

Lliçó 17. La riquesa tangible: el capital i la terra

Fisher, S., Dornbusch, R. y Schmalensee, R. (1992): *Economía*, segunda edición, Madrid, Cap.18 (parc.) 'La riqueza tangible: el capital y la tierra', pp. 406-424

Lancaster, K.(1977): Cap. 17 'Renta no derivada del trabajo', Vol. 1, pp. 466-488.

Lipsey, R.G. (1992): *Introducción a la Economía Positiva*, Editorial Vicens Vives, decimosegunda edición, Barcelona, Cap. 19 'La renta del capital', pp. 367-378

Mochón, F. (1990): *Economía. Teoría y política*, McGraw-Hill, Madrid, Cap. 14 (parc.) 'Los mercados de trabajo, de la tierra y del capital', pp. 345-356

Sisena part : eficiència, equitat i sector publico

Lliçó 18ª: Els ingressos i les despeses públiques

Albi Ibañez y Garcia Ariznavareta (1992), pp. 54 a 61 "la reforma fiscal (1977-1992)", para una visión de conjunto del sistema fiscal español.

Cuervo-Arango Martínez, C. y J.A. Trujillo del Valle (1990): *Introducción a la Economía*, McGraw-Hill, cap. 17 (parcial.) ' Impuestos y gastos públicos', pp. 283-296, para una visión de conjunto del sistema fiscal español.

Phelps, Edmund S. (1986): Cap. XIII 'Impuestos y sector público: la visión clásica', pp. 353-393.

Heilbronner, Rboer L. y Lester C. Throw (1982): *Introducción a l'economía*, Cap. 18 'La distribución de la renta', pp. 232-246.

Lliçó 19ª. La regulació de l'activitat econòmica i el problema del monopoli

Cuervo-Arango Martínez, C. y J.A. Trujillo del Valle (1990): *Introducción a la Economía*, McGraw-Hill, cap. 18 ' Distribución y redistribución de la renta', pp. 309-328.

Heilbronner, Robert L. y Throw, L. (1982): Cap. 16 'Els fracasos del mercat', pp. 206-218.

Lancaster, K. (1977): Cap 11 'Fallos del mercado', Vol. 1, pp. 300-322.

Lipsey, R.G. (1992): *Introducción a la Economía Positiva*, Editorial Vicens Vives, decimosegunda edición, Barcelona, Cap. 25 (parc.) 'Objetivos de la política pública', pp.482-508

Phelps, Edmund S. (1988): Cap. XI 'Interferencias del Estado en el mercado: objeciones clásicas' 'Problemas de elección pública', pp. 203-233.

Samuelson, P.A: y Nordhaus, W.A. (1993): *Economía*, decimocuarta edición, McGraw-Hill, Madrid, cap. 20 'La limitación del poder de mercado: la regulación y la política antimonopolio', pp. 409-426.

Wonnacott, Paul y Wonnacott, Ronald (1988): Cap. 27 'Regulación estatal de las empresas', pp. 577-596

Lliçó 20ª. La desigualtat, la pobresa i la discriminació a Espanya i a la UEM

Lancaster, K.(1977): Cap. 18 (parc.) 'Política de distribución', Vol. 1, pp. 482-502.

II. MACROECONOMÍA

Part primera: teoría elemental de la renta nacional: tipus d'interés i nivell de preus

Lliçó 21ª. El fluxe circular de la renda

Bort, A. (1993): Principios de Teoría Económica, Vol I., Cap. 18 'Magnitudes e identidades macroeconómicas básicas', pp. 271-279.

Cuervo-Arango Martínez, C. y J.A: Trujillo del Valle (1990): Introducción a la economía, McGraw-Hill, Cap. 19 'Variables macroeconómicas y Contabilidad Nacional', pp. 335-352.

Lancaster, K. (1977): Modern Economics. Principles and Policy, McNally College Publishing, traducción castellana de Alianza Editorial con el título de Economía Moderna, cap. 20 'Las cuentas nacionales', Vol. 2. pp. 547-576.

García Santacruz, A. (1981): "Los cuadros macroeconómicos", en Información Comercial española, Nº 570.

Mochón, F. (1990): Economía. Teoría y política, McGraw-Hill, Madrid, Cap. 15 'Análisis del producto o renta nacional', pp. 367-386.

Samuelson, P.A: y Nordhaus, W.A. (1993): Economía, decimocuarta edición, McGraw-Hill, Madrid, cap. 24 'Medición del producto y la renta nacionales', pp. 506-524.

Lliçó 22ª. La determinació de la renda nacional: la renda nacional en un model de dos sectors

Fisher, S., Dornbusch, R. y Schmalensee, R. (1992): Economía, segunda edición, Madrid, Cap.25 'La determinación de la renta nacional', pp. 572-598.

Lancaster, K. (1977): Modern Economics. Principles and Policy, McNally College Publishing, traducción castellana de Alianza Editorial con el título de Economía Moderna, cap. 21 Vol 2. 'Análisis renta-gasto-', pp. 577-598 y Cap. 22 'El modelo keynesiano básico', pp. 599-635.

Lipsey, G. R. (1992): Introducción a la economía positiva, Editorial Vicens Vives, quinta reimpresión, Barcelona, Cap. 27 'Renta nacional en un modelo de dos sectores', pp. 545-567 y Cap. 28 'La función de consumo', pp. 569-577.

Lipsey, R. G. y Harbur, Colin (1992): Principios d'Economía política, Cap. 27 'Consum i inversió', pp. 382-396.

Heilbronner, R.L. y L.C. Thurow (1982): Introducción a l'Economía, Cap. 6 'Estalvi i inversió' y cap. 7 'Consum passiu, inversió activa', pp. 92-111.

Samuelson, P.A: y Nordhaus, W.A. (1993): Economía, decimocuarta edición, McGraw-Hill, Madrid, cap. 25 (parcial) 'El consumo y la inversión', parte A 'El consumo y el ahorro', pp. 528-542.

Lliçó 23ª: El presupuest, la política fiscal i la demanda agregada

Bort, A. (1993): Principios de Teoría Económica, Vol I., Lliçó 20ª 'La renta real de equilibrio a corto plazo en una economía abierta con sector público', pp. 315-322.

Cortés, Gabriel (1988): Principios de Economía Política, Editorial Ariel, Barcelona, cap. XI. (parc.) 'El Sector Público', pp. 263-278 .

Duarte, A.; Fuentes, M. y Martínez, J.A. (1993): Curso elemental de micro y macroeconomía, Editorial Civitas, Madrid, 1993, Cap. IX 'El presupuesto y la política fiscal', pp. 203-224.

Fisher, S., Dornbusch, R. y Schmalensee, R. (1992): Economía, segunda edición, Madrid, Cap.28 'El presupuesto, la política fiscal y la demanda agregada' , pp. 643-674.

Mochón, F. (1990): Economía. Teoría y política, McGraw-Hill, Madrid, Cap. 17 'El control de la demanda agregada a través de la política fiscal', pp. 423-448.

Robinson, J. y Eatwell, J. (1973): An Introduction to Modern Economics, McGraw Hill, traducción castellana del FCE, México como Introducción a la Economía positiva, cap. 7 'Ingresos y demanda' (parc.), apartado 3. 'El sector público', pp. 259-268.

Samuelson, P.A: y Nordhaus, W.A. (1993): Economía, decimocuarta edición, McGraw-Hill, Madrid, cap. 34 (parcial) 'La política fiscal, los déficit y la deuda pública', Apto. A 'Los presupuesto y la política fiscal' pp. 750-759.

Lliçó 24ª. La renda nacional en models mes complexos

Cortés, Gabriel (1988): Principios de Economía Política, Editorial Ariel, Barcelona, cap. VI 'Relaciones exteriores' (parcialmente), apart. 2 'Transacciones internacionales', pp. 135-146

Lipsey, G. R. (1992): Introducción a la economía positiva, Editorial Vicens Vives, quinta reimpresión, Barcelona, cap. 29 'La renta nacional en modelos más complejos', pp. 578-595.

Samuelson, P.A: y Nordhaus, W.A. (1993): Economía, decimocuarta edición, McGraw-Hill, Madrid, cap. 28 (parc.) 'El modelo del multiplicador', pp. 571-593.

Part segona: teoria intermedia de la renda nacional: tipus d'interes i nivell de precus variables

Lliçó 25ª. Diner, banca i sistema monetari

Cuervo-Arango Martínez, C. y J.A. Trujillo del Valle (1990): Introducción a la economía. McGraw-Hill, Cap. 21 'El sistema bancario', pp. 375-391 y Cap. 22 'El Banco de España y la oferta de dinero. El nivel de precios', pp. 393-406.

Duarte, A.; Fuentes, M. y Martínez, J.A. (1993): Curso elemental de micro y macroeconomía, Editorial Civitas, Madrid, 1993, Cap. X 'El dinero y la banca', pp. 225-244 y Cap. XI (parc.) 'El Banco de España y la política monetaria' 247-258.

Fisher, S., Dornbusch, R. y Schmalensee, R. (1992): Economía, segunda edición, Madrid, Cap.29 'El dinero y la economía', pp. 343-356

Lancaster, K. (1977): Modern Economics. Principles and Policy, McNally College Publishing, traducción castellana de Alianza Editorial con el título de Economía Moderna, cap. 27 'Bancos comerciales', Vol 2. pp. 746-773.

Mochón, F. (1990): Economía. Teoría y política, McGraw-Hill, Madrid, Cap. 18 'La financiación de la actividad económica', pp. 455-482 y Cap. 19 'El banco central y la política monetaria', pp. 483-505.

Napoleoni, C. (1977): Curso de economía Política, Oikos-Tau, Vilassar de Mar, Cap. III 'El crédito', pp. 265-294.

Lliçó 26ª: L' equilibri monetari

Bort, A. (1993): Principios de Teoría Económica, Vol I., Lliçó 22ª 'La demanda de dinero y el tipo de interés', pp. 353-362.

Lipsey, G. R. (1992): Introducción a la economía positiva, Editorial Vicens Vives, quinta reimpresión, Barcelona, cap.31 'El equilibrio monetario', pp. 619-635.

Lliçó 27ª: L' equilibri en els mercats de bens i d'actius

Lipsey, G. R. (1992): Introducción a la economía positiva, Editorial Vicens Vives, quinta reimpresión, Barcelona, cap. 32 'El modelo IS-LM', pp. 637-655.

Wonnacott, P. y Wonnacott, R. (1988): Economics, traducción castellana de McGraw-Hill como Economía, Madrid, cap. 14 'La política monetaria y la política fiscal', pp. 282-301.

Lliçó 28ª: El model d'oferta i demanda agregades

Fisher, S., Dornbusch, R. y Schmalensee, R. (1992): Economía, segunda edición, Madrid, Cap.30 'La oferta agregada y el nivel de precios', pp. 701-720.

Lipsey, G. R. (1992): Introducción a la economía positiva, Editorial Vicens Vives, quinta reimpresión, Barcelona, cap. 33 'El modelo de la oferta y la demanda agregada', pp. 661-681.

Vinci, S. y Graziani, A. (1983): Problemas y metodos de política económica, Cap. IV 'Algunas nociones de macroeconomía', pp. 95-114, Ed. Vicens-Vives, Barcelona.

Part tercera : problemes actuals de l'economia i politica econòmica

Lliçó 29ª La inflació

Fisher, S., Dornbusch, R. y Schmalensee, R. (1992): Economía, segunda edición, Madrid, Cap.33 'El problema de la inflación', pp. 764-787.

Lipsey, G. R. (1992): Introducción a la economía positiva, Editorial Vicens Vives, quinta reimpresión, Barcelona, Cap. 34 'Inflación', pp. 686-710.

Mochón, F. (1990): Economía. Teoría y política, McGraw-Hill, Madrid, Cap. 21 'Teorías tradicionales de la inflación', pp. 535-558.

Samuelson, P.A. y Nordhaus, W.A. (1993): Economía, decimocuarta edición, McGraw-Hill, Madrid, cap. 32 'El costo de la inflación' pp. 711-725 y Cap. 33 'Inflación y desempleo', pp.727-746.

Lliçó 30ª: Ocupació i atur

Lipsey, G. R. (1992): Introducción a la economía positiva, Editorial Vicens Vives, quinta reimpresión, Barcelona, cap. 35 'Empleo y desempleo', pp. 713-729.

Mochón, F. (1990): Economía. Teoría y política, McGraw-Hill, Madrid, Cap. 22 'Paro e inflación', pp. 563-585.

Samuelson, P.A. y Nordhaus, W.A. (1993): Economía, decimocuarta edición, McGraw-Hill, Madrid, cap. 31 (parcial) 'Los ciclos económicos y el desempleo', apt. B. 'El desempleo' pp. 693-706.

Lliçó 31ª. Fluctuacions i creixement

Lancaster, K. (1977): Modern Economics. Principles and Policy, McNally College Publishing, traducción castellana de Alianza Editorial con el título de Economía Moderna, cap. 23 'La economía fluctuante', Vol. 2 pp. 639-666.

Lipsey, G. R. (1992): Introducción a la economía positiva, Editorial Vicens Vives, quinta reimpresión, Barcelona, cap. 36 'Fluctuaciones y crecimiento', pp. 731-759.

Mochón, F. (1990): Economía. Teoría y política, McGraw-Hill, Madrid, Cap. 23 'Las fluctuaciones de la actividad económica', pp. 587-606.

Napoleoni, C. (1966): Elementi di Economia Política, traducción castellana de Oikos-Tau como Curso de Economía Política, Quinta Parte, Cap. V 'Las fluctuaciones cíclicas', pp. 227-235 y Octava Parte, Cap. II. 'La acción anticíclica', pp. 349-357..

Samuelson, P.A. y Nordhaus, W.A. (1993): Economía, decimocuarta edición, McGraw-Hill, Madrid, cap. 31 (parcial) 'Los ciclos económicos y el desempleo', Apt. A. 'Los ciclos económicos' pp.686-693.

Lliçó 32ª. Les crisis econòmiques

Martínez Estevez, A. (1985): Diez Años de crisis en la economía mundial, Instituto de Estudios Económicos, París.

Kenwood, A. G. y Longheed, A. L. (1973): Historia del desarrollo económico. Desde la I Guerra Mundial hasta nuestros días, Editorial Itsmo, Madrid.

Lliçó 33^a. El déficit públic i el deute públic

Samuelson, P.A. y Nordhaus, W.A. (1993): Economía, decimocuarta edición, McGraw-Hill, Madrid, cap. 34 (parcial) 'La política fiscal, los déficit y la deuda pública', Aptd. B 'Consecuencias económicas del déficit' pp.759-770.

Part quarta: economia internacional: comerç, desenvolupament i integració

Lliçó 34^a. Comerç internacional i la balança de pagaments

Bertrand, R. (1973): Economie Financière Internationale, traducción española como Economía Internacional, Editorial Planeta, Barcelona, cap. 1 'La Balanza de Pagos', pp. 21 -52.

Bricall, J. M^a (1978): Introducció a l'Economia, Editorial Ariel, cap. VI 'El context mundial d'una economia nacional', pp. 164-188.

Fisher, S., Dornbusch, R. y Schmalensee, R. (1992): Economía, segunda edición, Madrid, Cap.36 'El comercio internacional y la balanza de pagos' , pp. 837-855 y Cap. 37 'Ganancias derivadas del comercio y problemas comerciales', pp. 858-885.

Lipsey, R.G. (1992): Introducción a la Economía Positiva, Editorial Vicens Vives, decimosegunda edición, Barcelona, Cap. 22 (parc.) 'Barreras al comercio', pp.409-419

Mochón, F. (1990): Economía. Teoría y política, McGraw-Hill, Madrid, Cap. 25 'La balanza de pagos y los tipos de cambio', pp. 639-675.

Napoleoni, C. (1966): Elementi di Economia Política, traducción castellana de Oikos-Tau como Curso de Economía Política, Septima parte 'Las relaciones económicas internacionales', apart. B.'La teoría de los costes comparativos', pp. 301-307.

Robinson, J. y Eatwell, J. (1973): An Introduction to Modern Economics, McGraw Hill, traducción castellana del FCE, México como Introducción a la Economía positiva, cap. 10 'Balanzas Internacionales' (parc.), apartados 1 a 309-324.

Samuelson, P.A. y Nordhaus, W.A. (1993): Economía, decimocuarta edición, McGraw-Hill, Madrid, cap. 36 'El comercio internacional y la teoría de la ventaja comparativa', pp. 801-820 y Cap. 37 'El proteccionismo y el libre comercio' pp. 822-838.

Wonnacott, P. y Wonnacott, R. (1988): Economics, traducción castellana de McGraw-Hill como Economía, Madrid, cap. 32. 'Comercio Internacional: debates de política', pp. 669-681

Lliçó 35^a: Tipus de canvi i finances internacionals

Fisher, S., Dornbusch, R. y Schmalensee, R. (1992): Economía, segunda edición, Madrid, Cap.38 'Los tipos de cambio y las finanzas internacionales' , pp. 888-913.

Samuelson, P.A. y Nordhaus, W.A. (1993): Economía, decimocuarta edición, McGraw-Hill, Madrid, cap. 39 'Los tipos de cambio y el sistema financiero internacional', pp. 859-878.

Wonnacott, P. y R. Wonnacott (1988): Economía, McGraw-Hill, Cap. 19 '¿Tipos de cambio fijos o flexibles?', pp. 397-413. Buena panorámica histórica hasta la crisis de la deuda.

Lliçó 36^a. Els països en vies de desenvolupament en l'economia mundial

Lipsey, R.G. (1992): Introducción a la Economía Positiva, Editorial Vicens Vives, decimosegunda edición, Barcelona, Cap. 41 'Crecimiento en los países menos desarrollados', pp. 863-881.

Fisher, S., Dornbusch, R. y Schmalensee, R. (1992): Economía, segunda edición, Madrid, Cap.39 'Los países en vías de desarrollo en la economía mundial' , pp. 915-935.

Lliçó 37^a. Integració econòmica

Cortes, Gabriel (1988) Principios de Economía Política, Editorial Ariel, Barcelona, Cap. XIV 'Economía y comercio internacional', Apt. 5 'Intergración económica y comercial', pp. 349-352.

Lliçó 38^a. La interdependència econòmica i els diferents sistemes econòmics

Bort, A. (1993): Principios de Teoría Económica, Vol I., Cap. 3 'Los sistemas Económicos' pp. 39-47.

Burningham, David y otros (1993): Economics, traducción castellana de Editorial Pirámide, quinta edición, Economía, Cap. 2 'Sistemas económicos', pp. 43-58.

Fisher, S., Dornbusch, R. y Schmalensee, R. (1992): Economía, segunda edición, Madrid, Cap.40 'Distintos sistemas económicos', pp. 937-959.

Mochón, F. (1990): Economía. Teoría y política, McGraw-Hill, Madrid, Cap. 28 'Sistemas económicos alternativos', pp. 741-758.

Samuelson, P.A. y Nordhaus, W.A. (1993): Economía, decimocuarta edición, McGraw-Hill, Madrid, cap. 22 'Aires de cambio: el triunfo del mercado', Aptd. B. 'Otros sistemas económicos', pp. 465-477.